

PODSUMOWANIE
Programu ochrony środowiska dla gminy Gniezno na lata 2019-2022
z perspektywą do roku 2026

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283, ze zm.), do dokumentu „Program ochrony środowiska dla gminy Gniezno na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026” (zwanego w dalszej części Programem) dołącza się podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy,
- zgłoszone uwagi i wnioski,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Przyjęty dokument wraz z niniejszym opracowaniem przekazany zostanie Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Poznaniu.

Program ochrony środowiska dla Gminy Gniezno jest podstawowym instrumentem do realizacji zadań własnych i koordynowanych w zakresie ochrony środowiska, które będą w całości lub w części finansowane ze środków będących w dyspozycji Gminy. Efektem realizacji Programu będzie utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego oraz jego poprawa jak również wdrożenie efektywnego zarządzania środowiskiem w Gminie. Dokument opisuje narzędzia realizacji zadań, elementy zarządzania i monitoringu założonych zadań oraz jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie. Program definiuje cele i zadania na najbliższe lata, monitoring realizacji programu oraz nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie założeń programu. Działania ujęte w Programie mają na celu osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju Gminy Gniezno oraz poprawę jej atrakcyjności poprzez działania społeczne i inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska, a także poprawę świadomości mieszkańców gminy w zakresie zachowań proekologicznych.

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Programu ma z założenia pozytywny wpływ na środowisko wobec tego proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego, jak i ekologicznego punktu widzenia. Dokument ma charakter strategiczny, o wysokim stopniu ogólności, w związku z tym nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla zaproponowanych przedsięwzięć. Przejściowe, niepożądane skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od szeregu czynników determinujących przedsięwzięcie dlatego też przy ich planowaniu i realizacji należy rozważać wybór wariantu alternatywnego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. W przypadku proponowanych w dokumencie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, rozwiązania alternatywne przeanalizowane zostaną szczegółowo na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu została sporządzona w pełnym zakresie i uwzględnia wszystkie elementy wyszczególnione w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, analizując zarówno wielkość natężenia jak i czas, w jakim to oddziaływanie może powodować znaczące (korzystne lub niekorzystne) skutki dla środowiska.

Nadrzędnym celem prognozy jest określenie potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić po wdrożeniu zapisów „Programu Ochrony Środowiska”, jak również sformułowanie zaleceń o charakterze przeciwdziałania lub minimalizacji dla wszelkich jego negatywnych oddziaływań. Prognoza winna wspierać proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska.

Oceną objęto przede wszystkim takie aspekty jak: obszary Natura 2000, ludzie, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność biologiczna, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Zidentyfikowano oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań w odniesieniu do ww. elementów. Przedstawiono je w formie tabelarycznej pozwalającej na łatwą identyfikację aspektów środowiskowych.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich założonych kierunków działań w Programie pozwala na stwierdzenie, że realizacja zakładanych w w/w dokumencie zadań spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo - kulturowego, a sam Program jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Reasumując, skutki zrealizowania działań określonych w Programie będą miały korzystny wpływ na środowisko i ludzi, gdyż obniżą emisję zanieczyszczeń, jak też przyczynią się do zmniejszenia zużycia energii, adaptacji do zmian klimatycznych oraz rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym.

3. Opinie właściwych organów

Projekt Programu oraz Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uzyskały:

- pozytywną opinię Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu (opinia sanitarna z dnia 29 kwietnia 2020 r. nr DN-NS.9011.436.2020)
- pozytywną opinię Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (opinia z dnia 4 maja 2020 r. nr WOO-III.410.184.2020.AM.1), w której Organ zawarł uwagi.

Ponadto projekt Programu i Prognozy, stosownie do art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, został pozytywnie zaopiniowany przez Zarząd Powiatu Gnieźnieńskiego (uchwała nr 647/2020 Zarządu Powiatu Gnieźnieńskiego z dnia 09 lipca 2020 r.)

Wszystkie uzyskane opinie i stanowiska organów uwzględniono przy konstruowaniu ostatecznej wersji dokumentów.

4. Informacje o udziale społeczeństwa oraz sposobie uwzględnienia zgłoszonych uwag i wniosków

W ramach oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu oraz prognozy, zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zapewniono możliwość udziału społeczeństwa.

Przedmiotowe dokumenty wyłożone były do wglądu w dniach od 17 czerwca 2020 r. do dnia 7 lipca 2020 r. w Urzędzie Gminy Gniezno, ul. Reymonta 9-11, 62-200 Gniezno, Referat Ochrony Środowiska, rolnictwa i spraw lokalnych (pokój nr 9), w godzinach pracy Urzędu.

Wersja elektroniczna dokumentów dostępna była pod adresem:

www.urzadgminy.gniezno.pl/bip.html w zakładce System informacji o środowisku / Program Ochrony Środowiska Gminy Gniezno.

Uwagi i wnioski można było składać w ww. terminie w następującej formie:

- pisemnej na adres: Urząd Gminy Gniezno, ul. Reymonta 9-11, 62-200 Gniezno;
- ustnie do protokołu w Urzędzie Gminy Gniezno, ul. Reymonta 9-11, 62-200 Gniezno, pokój nr 9, w godzinach pracy Urzędu;
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: sekretariat@urzadgminy.gniezno.pl

We wskazanym terminie nie wpłynęły uwagi i wnioski do przedstawionej dokumentacji w związku z czym nie było potrzeby ich rozpatrzenia.

5. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja Programu nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium

innych państw wobec czego nie przeprowadzono transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu tego dokumentu.

6. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. 2019 poz. 1396 z późn. zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które następnie przedstawia radzie gminy i przekazuje organowi wykonawczemu powiatu.

Wdrażanie Programu ochrony środowiska powinno podlegać regularnej ocenie w zakresie:

- efektywności wykonania zadań;
- aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań;
- stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów;
- rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- niezbędnych modyfikacji Programu.

Dla prawidłowego przebiegu monitoringu realizacji celów i zadań Programu ochrony środowiska dla gminy Gniezno niezbędna jest okresowa wymiana informacji ze Starostwem Powiatowymi pozostałymi jednostkami organizacyjnymi, w zakresie stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań. Monitoring obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe – obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki (nie wszystkie dane są dostępne), aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia (uwzględniono fakt, iż część zaplanowanych nakładów w poprzednim okresie nie została zrealizowana), oraz wymogi UE.

Ujęcie jakościowe – dla zadań, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej. Listę tę można ewentualnie w przyszłości uzupełnić o pojedyncze nowe wskaźniki dotyczące jakości środowiska. Wskazane byłoby także podanie, które wskaźniki służą do monitorowania konkretnych celów Programu.